

Toki Kayaşehir Ortaokulu

www.tkoo.meb.k12.tr

BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ VE YAZILIM DERSİ 5. SINIF DERS NOTLARI

2023-2024

Hazırlayan : Tekin TORAMAN

1. BÖLÜM – BİLİŞİM İLE TANIŞIYORUM

Temel Kavramlar

BİLGİ

Bir konu ya da iş konusunda öğrenilen ya da öğretilen şeylerdir. İnsan aklının erebileceği olgu, gerçek ve ilkelerin bütünüdür.

İLETİŞİM

Duygu, düşünce ya da bilgilerin; ses, yazı ya da sembollerle paylaşılmasıdır. Araç kullanarak ya da kullanmadan yapılabilecek bir bilgi alışverişidir.

BİLİŞİM

Bilginin bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanarak üretilmesi, saklanması, iletilmesi ve ihtiyaca uygun olarak biçimlendirilmesi ile ilgilenilen bir çalışma alanıdır.

TEKNOLOJİ

İnsanın hayatını kolaylaştırmak amacıyla geliştirdiği araç gereçlerle bunlara ilişkin bilgilerin tümü.

BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİ (BİT)

Bilginin toplanması, işlenmesi, saklanması ve iletilmesini sağlayan her türlü teknolojiye denir.

DONANIM

Bir bilgisayar sistemini oluşturan ve fiziksel olarak dokunulabilen araçların tümüne donanım denir.

YAZILIM

Bilgisayar donanımının istenilen amaçlar doğrultusunda çalıştırılmasıyla kullanıcının bilgisayarda istediği işlemleri yapabilmesini sağlayan programlardır.

ARAYÜZ

Elektronik cihazlardaki yazılımların kontrolü amacıyla kullanılan ortak yüzeylere verilen isimdir.

1. BÖLÜM – BİLİŞİM İLE TANIŞIYORUM

ETKİLEŞİM

Teknolojik araçların arayüzleri aracılığıyla bizimle kurdukları iletişimdir.

İNTERNET

Diğer bilgisayar ağlarının birbirine bağlanmasıyla oluşmuş ve farklı noktalar arasında elektronik veri alışverişine olanak sağlayan dünyaca yaygın ağ sistemidir.

E-EĞİTİM

Etkileşimli tahta, projeksiyon cihazı, fotokopi makinesi vb.

E-SAĞLIK

E-Randevu, E-Reçete, MR, röntgen, tomografi vb.

E-ULAŞIM

GPS, navigasyon, radar, mobese vb.

E-GÜVENLİK

Kameralar, alarm sistemleri, X-Ray vb.

1. BÖLÜM – BİLİŞİM İLE TANIŞIYORUM

E-BANKACILIK

ATM, pos cihazı, kredi kartı, online ve mobil bankacılık, para sayma makineleri vb.

E-ALIŞVERİŞ

Çevrimiçi alışveriş vb..

Etkinlik 1 : *Bilişim teknolojilerinin genel olarak sağladığı avantajlar neler olabilir?*

Ergonomi: *Fiziksel çevrenin, insanın kullandığı bir makine ya da araç için en uygun hâle getirilmesidir.” diyebiliriz. Bizimle alakalı olan kısmını da “Bilgisayar kullanırken kendi sağlığınıza zarar vermeyecek, aynı zamanda daha verimli ve rahat çalışmamızı sağlayacak olan durum ya da duruşumuza ergonomi denir.*

Bilgisayar Bağımlısı olmanın olası sonuçları;

- Derslerinde başarısızlık*
- Göz bozukluğu*
- Dikkat eksikliği*
- Tembellik*
- Obezite problemi*
- Çevreden uzaklaşma (Asosyallik)*

1. BÖLÜM – BİLİŞİM İLE TANIŞIYORUM

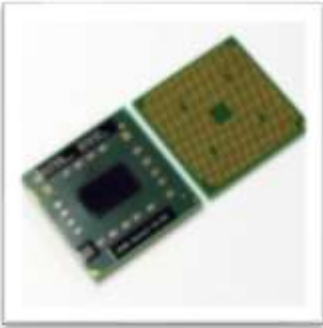
DONANIM

*Bir bilgisayar sistemini oluşturan ve fiziksel olarak dokunulabilen araçların tümüne **donanım** denir.*

İÇ DONANIM BİRİMLERİ

Bir bilgisayarın içerisinde yer alan ve anakarta doğrudan ya da kabloyla bağlı olan donanım birimlerine iç donanım birimleri adı verilir.

İŞLEMCI (CPU)

Bilgisayara girilen programlama komutlarını yorumlamak ve uygulamak için gerekli olan temel iç donanım parçasıdır. Bilgisayarın beyni de denilmektedir.

ANAKART (MAINBOARD)

Bilgisayarın tüm donanım birimleri arasında iletişimi sağlayan temel donanım parçasıdır.

1. BÖLÜM – BİLİŞİM İLE TANIŞIYORUM

RAM BELLEK

Kullanıcının bilgisayar üzerinde çalışması sırasında yaptığı işlemlere ait verilerin geçici olarak tutulduğu iç donanım parçasıdır. Bilgisayar kapatıldığında ram içerisindeki tüm veriler silinmektedir.

SABİT DİSK (HARD DİSK)

Bilgisayarda, verilerin kalıcı olarak depolanmasını ve istenildiğinde silinebilmesini sağlayan iç donanım parçasıdır.

GÜÇ KAYNAĞI (POWER SUPPLY)

Bilgisayar gibi elektrikle çalışan araçlara güç sağlayan iç donanım parçasıdır.

1. BÖLÜM – BİLİŞİM İLE TANIŞIYORUM

EKRAN KARTI (GRAPHİCS CARD)

Bilgisayarın CPU'sunda işlenen verileri monitöre anlaşılır bir şekilde iletme amacıyla kullanılan kartlardır.

SES KARTI (SOUND CARD)

Bilgisayarda analog ve dijital ses işlevlerini yerine getiren elektronik birimdir.

DIŞ DONANIM BİRİMLERİ

Bilgisayara kablolu ya da kablosuz olarak dışarıdan bağlı olan giriş/çıkış ve depolama araçlarının tamamına dış donanım birimleri denir.

EKRAN (MONİTÖR)

Bilgisayarın mikroişlemcisinden gönderilen sinyalleri gözün görebileceği şekilde görüntüye dönüştüren cihazdır.

1. BÖLÜM – BİLİŞİM İLE TANIŞIYORUM

KLAVYE (KEYBOARD)

Üzerindeki tuşlar yardımıyla bilgisayara metin türünden veri girişinin yapılmasını ya da tuş komutlarının uygulanmasını sağlayan dış donanım parçasıdır.

FARE (MOUSE)

Bilgisayar ekranındaki işaretçinin konumunu değiştirerek, üzerindeki tuşlar yardımıyla istenilen ekran bölümünün kontrolünü sağlayan küçük dış donanım parçasıdır.

YAZICI (PRINTER)

Bilgisayar ortamında üretilen şekil, grafik ve yazıların kağıda aktarılmasını sağlayan araçlara yazıcı denir.

TARAYICI (SCANNER)

Tarayıcılar fotoğraf, grafik ve düz yazıları okuyup bilgisayara aktaran aygıtlardır.

1. BÖLÜM – BİLİŞİM İLE TANIŞIYORUM

HOPARLÖR VE KULAKLIK (SPEAKER AND HEADPHONE)

Bilgisayardaki sesleri duyabilmemizi sağlayan cihazlardır.

YAZILIM

Bilgisayar donanımının istenilen amaçlar doğrultusunda çalıştırılmasıyla kullanıcının bilgisayarda istediği işlemleri yapabilmesini sağlayan programlardır.

İŞLETİM SİSTEMİ YAZILIMLARI

Bilgisayara ait tüm donanım ve yazılım kaynaklarını kullanarak bilgisayarın yönetimini sağlayan bilgisayar ve kullanıcı arasındaki arayüz yazılımlarıdır.

